

Plan mot kränkande behandling

Fågelgränds förskola

Ansvarig rektor: Lena Brännholm

Giltighetstid: 231201–241131

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Alla ska känna glädje, trivas och känna trygghet på förskolan.

På Fågelgränds förskola vill vi att alla ska känna att man kan vara den man är och bli bemött, behandlad och respekterad för det. Det är alla vuxnas ansvar att det ska råda nolltolerans mot all form av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier på förskolan. Vi arbetar med barnens relationer till varandra i vardagen. Barnen är med och diskuterar trivselregler. Barnen reflekterar kring värdegrundsfrågor i samlingar.

Vårt förhållningssätt grundar sig på ett gott och respektfullt bemötande, som utgår från de grundläggande värdena i skollagen och förskolans läroplan. Vi identifierar och stärker det positiva bemötandet, förhållningssättet och förutsättningar för att jobba mot nolltolerans.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Innanför grinden vid Duvan	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Grillplatsen	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Slänten mot parkeringen	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Klätterställningen/rutschkanan		Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Bakom förråden och upp mot staketet vid småfåglarna	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Bakom snöhögen bortom förrådet vid småfåglarna	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Buskaget, på baksidan, vid trädgården	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger

“Garderobsrummen” på Duvan och Ugglan	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Fantasirummet på Ugglan	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Toaletterna på Ugglan och Duvan	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Torget utanför Ugglan och Duvan	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Ateljén	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Vattenrummet	Pedagogers observationer	För mycket insyn utifrån och från torget
Duvans sovrum	Pedagogers observationer	Barnen är ensamma när de sover. Har ingen babyvakt
Kortsidan av huset vid Domherren	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Förrådet och stora stenen på baksidan	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Vid stora björken vid staketet mellan gårdarna på framsidan	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
“Garderobsrummen” på Domherren och Blåmesen	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
I hörnet vid soffan och under soffan på Domherren och Blåmesen	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Samlingsrummet på Domherren och Blåmesen	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Skötrummet på Domherren och Blåmesen	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger
Sovsalen på Domherren och Blåmesen	Pedagogers observationer	I detta rum är barnen ensamma och sover. Enbart babyvakt finns
Hallen på Domherren och Blåmesen	Pedagogers observationer	Utformningen av hallen är som en hästsko vilket gör att pedagogen inte har uppsikt. Finns även toaletter och

		torkrum på denna yta
Hallen på vägen till matsalen	Pedagogers observationer	Undangömt, inte lättöverskådligt för pedagoger

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Att finnas nära barnen eftersom alla, både barn och vuxna, var nya för varandra.	Det har fungerat bra för de flesta barnen men eftersom det är många nya barn som kommit under våren behöver vi ha det här med oss i tankarna hela tiden.	Alla pedagoger behöver tänka mer på att fördela och röra sig över hela gården. Vi behöver ha planerade aktiviteter utomhus med en ansvarig pedagog där vi sprider oss över hela gården.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Alla barn ska känna sig trygga överallt på gården.	Dela upp gården i olika zoner, bestämma vilka pedagoger som ska vara i vilken zon under den tid på dagen då alla är ute. Zon 1: övre hörnet, kullen. Storsidan, den som har tidiga tiden Zon 2: klätterställningen, sandlådan och slänten. Storsidan, den som har mellantiden Zon 3: gungorna storsidan, den som har sena tiden Zon 4: klätterställningen, lillsidan, för daglig dialog	Att alla pedagogerna ska vara utspridda på gården för att kunna se och höra vad som händer. Finnas nära barnen.	Uppföljning vid utvecklingsdagen i maj-juni. Ansvarig för att skriva och förankra planen är rektor och likabehandlingsgruppen.

	hur man fördelar sig på gården beroende på antal personer Zon 5: förrådet, slänten		
Barnen ska få ta del av planerad undervisning även utomhus.	Planerade aktiviteter Färdigställa aktivitetslådor som kan tas fram och användas av pedagoger och barn gemensamt.	Inga barn ska känna sig utanför, alla ska ha något att göra.	Alla pedagoger
Alla barn ska känna sig trygga överallt inomhus.	Utifrån hur många pedagoger vi är så kan barnen utnyttja alla olika utrymmen. Att vi är närvarande där barnen är och/eller rörligare vid stunder då vi är färre och sprider ut oss inne på avdelningen. Insynsskydd till vattenrummet. Vi har en dialog med barnen om hur man behandlar varandra.	Att alla pedagogerna ska vara utspridda för att kunna se och höra vad som händer. Finns nära barnen.	Alla pedagoger

6. Delaktighet

Samtal med de äldsta barnen om hur det känns att vara på olika ställen både ute och inne och vad de tycker vi ska göra för att det ska kännas bra överallt.

Trygghetsvandring på gården.

Fokusgrupp – pedagoger från lärmiljögruppen och likabehandlingsgruppen träffar de äldsta barnen och pratar med dem om vad som kom fram från intervjuerna och trygghetsvandringen.

7. Förankring

Den nya planen presenteras på utvecklingsdagen och gruppen som jobbar med lärmiljöerna ute utgår från vad som står i planen och utformar delvis lärmiljöerna utifrån det.

Vårdnadshavarna informeras vid föräldramöte, utvecklingssamtal och via Nyhetsbrev.

Samtal med de äldsta barnen vid olika typer av samlingar.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen tar ansvar för att hantera situationen.
2. En pedagog tar kontakt och informerar rektor.
3. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
4. Skyndsam anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
5. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär ingår i kartläggningen.
6. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
7. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

